

چرا کودکان دوست دارند يك کتاب بارها و بارها برایشان خوانده شود؟

اشاره

می‌دهد چهره‌های آشنا را ببیند اما با افزایش سن و کسب تجربه‌های بیشتر (بین چهار تا پنج ماهگی) توجه او به چهره‌های جدید جلب می‌شود و چهره‌های جدید برای کودک جذاب‌ترند تا چهره‌هایی که همیشه می‌بیند. به عبارت دیگر، وقتی کودک از یک تصویر شناخت کافی پیدا کرد، مایل است به تصویر جدید توجه کند و به تجارب تازه برسد.

سن کودک بر میزان یادگیری و کسب اطلاعات از طریق کتاب تأثیر می‌گذارد. دو نکته کلیدی در توسعه حافظه کودکان عبارتند از: - کودکانی که سن کمتری دارند باید زمان بیشتری را برای دریافت و رمزگذاری اطلاعات صرف کنند؛

- کودکانی که سن کمتری دارند سریع‌تر فراموش می‌کنند.

ما اغلب در مورد فواید خواندن کتاب داستان برای کودک در زمانی که او در حال خوابیدن است، شنیده‌ایم؛ فوایدی مانند: گسترش واژگان، کسب مهارت‌های اولیه سوادآموزی، تقویت مهارت گوش دادن و ایجاد رابطه بهتر با کودک، اما نکته اینجاست که کودک در خواست می‌کند یک کتاب خاص را هر شب و حتی گاهی چند بار در شب برایش بخوانید؛ در حالی که هم کودک و هم شما تمام لغات کتاب را از بر می‌دانید.

گفته می‌شود فعالیت‌هایی که درست قبل از خواب با کودک انجام می‌شود، بیشتر در خاطرش می‌ماند، اما سؤال این است که آیا این تکرارها برای کودک مفیدند یا خیر. جواب این سؤال این است: بله! کودکان نشان می‌دهند که ضمن اینکه از داستان لذت می‌برند، از تصاویر کتاب، کلمات و نحوه خواندن شما یاد می‌گیرند.

کودکان تکرار می‌خواهند

تحقیقات نشان می‌دهند که کودکان به چیزهایی که می‌شناسند، توجه بیشتری نشان می‌دهند. به عبارت دیگر، در مراحل اولیه فرایند یادگیری آنچه می‌دانند برایشان جالب‌تر است تا چیزهای جدید! برای مثال، نوزاد ترجیح

برای مثال، کودک یک‌ساله دوبرابر سریع‌تر از کودک شش‌ماهه می‌آموزد و در حالی که معمولاً یک‌مطلب، دو هفته در ذهن یک کودک ۱/۵ ساله می‌ماند، کودک دو ساله آن را سه ماه در ذهن نگه می‌دارد.

اگرچه برای کودک، یادگیری از طریق منابع دویبعدی مانند کتاب و ویدیو از یادگیری از طریق تجربه مستقیم دشوارتر است، قرار گرفتن مکرر در معرض یادگیری از طریق ویدیو و کتاب او را یاری می‌دهد که این منابع را رمزگشایی کند و به ذهن بسپارد.

کودکان چگونه از طریق تکرار یاد می‌گیرند؟

چهار بار خواندن کتاب به جای دو بار، باعث تقویت دقت و تمرکز و زمینه‌سازی برای یادگیری در کودک ۲- ۱/۵ ساله می‌شود. همین‌طور، مکرر دیدن یک ویدیو، تقویت حافظه و دستیابی بهتر به هدف آموزشی مورد نظر در کودک ۱۲ تا ۲۱ ماهه را در پی دارد.

تکرار یک داستان برای کودکان ۵- ۳ ساله به یادگیری کلمات جدید، کسب اطلاعات پیچیده‌تر، افزایش دقت و تمرکز، ایجاد فرصت پرسش و هماهنگ‌سازی مفاهیم کمک می‌کند. در حقیقت، تکرار به کودک فرصت می‌دهد که به زوایای یک مطلب پی ببرد و اطلاعات دریافت شده را کدگذاری کند.

شاید فکر کنید یک داستان برای کودک چیز پیچیده‌ای نیست اما درواقع، هر داستان حاوی ۵۰ درصد کلمات غیرمعمول است که ممکن است در تلویزیون و یا حتی مکالمات دانشجویان مطرح نشود؛ برای مثال، آخرین باری که شما در گفت‌وگو با همکارانتان از کلمه «زرافه» را استفاده کرده‌اید، کی بوده است؟

یادگیری تمام این اطلاعات زمان‌بر است.

مزایای آموزشی تکرار آن‌قدر زیاد است که این شیوه در طراحی برخی برنامه‌های آموزشی تلویزیونی به یک ویژگی جدی تبدیل شده است. آن‌ها برای تقویت برنامه درسی خود، یک بخش از برنامه را هر روز به مدت

یک هفته تکرار می‌کنند و ساختاری سازگار در سراسر قسمت‌ها ارائه می‌دهند. از این‌رو، هرگاه پنج روز متوالی قسمت واحدی از یک برنامه را برای کودکی ۳ تا ۵ ساله پخش کنیم، درک محتوا و افزایش تعامل با برنامه در مقایسه با یک بار تماشای همان برنامه بسیار بیشتر خواهد بود. در طول مدت تکرار برنامه، کودک ضمن یادگیری نحوه مشاهده برنامه‌های تلویزیونی، در حال کسب اطلاعات آموزشی خواهد بود. همین فرایند به‌صورت مشابه با تکرار داستان رخ خواهد داد.

پدر و مادرها چگونه می‌توانند یادگیری با روش تکرار را پشتیبانی کنند؟

دفعه بعد، وقتی کودک کتابی آشنا و تکراری را درخواست می‌کند، به خاطر بیاورید که این گام مهمی از سفر یادگیری اوست. شما می‌توانید با دادن فرصت‌های یادگیری بیشتر با خواندن و تکرار یک کتاب، با توجه به فعالیت‌های زیر به کودک خود در یادگیری کمک کنید:

- در بازخوانی کتاب می‌توانید یک روز با دقت بیشتری تصاویر کتاب را با هم ببینید.

- روز دیگر روی متن داستان تمرکز کنید و اجازه دهید کودک جملات ناتمام را کامل کند. روی مفاهیم کلمات تمرکز کنید.

- درباره مفاهیم مشابه و وسیع‌تر گفت‌وگو کنید.

- داستان را با رویدادهای واقعی در دنیای کودک مرتبط کنید. این شکل از آموزش، کودک را با چالش‌هایی مواجه می‌کند که سبب تقویت مهارت‌های شناختی او می‌شود.

- شما می‌توانید از کتاب‌هایی مشابه از یک نویسنده یا کتاب‌هایی با موضوعاتی مشابه کتاب مورد علاقه کودک نیز بهره ببرید.

همچنین وقتی کودک به شخصیت خاصی در یک کتاب علاقه دارد، خوب است کتاب‌های مختلفی با آن شخصیت برای او تهیه کنید؛ مثلاً اگر کودک به دایناسور علاقه‌مند است، کتاب‌هایی با موضوعات مختلف با شخصیت دایناسور برایش تهیه کنید. طیف گسترده‌ای از کتاب‌ها اطلاعات مختلفی را ارائه می‌دهند و این امر بینش بیشتری نسبت به یک موضوع خاص در کودک ایجاد می‌کند.

در عین حال، همیشه کتاب‌هایی با موضوعات مختلف دیگر در دسترس کودک قرار دهید تا فرصت توجه به مطالب متنوع‌تر، پیچیده‌تر و جدیدتر برایش فراهم باشد.

به یاد داشته باشید که کودک از این مرحله نیز عبور خواهد کرد و به زودی یک موضوع جدید توجه او را به خود جلب می‌کند. او اکنون یک کتاب خاص را دوست دارد، اما پس از مدتی به کتاب دیگری علاقه‌مند می‌شود و این کتاب را به قفسه برمی‌گرداند.

فعالیت‌هایی که درست قبل از خواب یا کودک انجام می‌شود، بیشتر در خاطرش می‌ماند

